

Svědkové Krista jako Mesiáše

Texty na tento týden

J 1,19–23; Iz 40,1–5; J 1,29–37; Ř 5,6; J 1,35–39; J 1,43–51; J 3,1–21

Základní verš

„Ježíš mu odpověděl: Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ (J 3,3)

Není pochyb o tom, že Ježíš poskytl lidem silné biblické důkazy na podporu tvrzení, která o sobě vyslovil, včetně výroku: „Amen, amen, pravím vám, kdo věří, má život věčný“ (J 6,47).

Nešlo však jen o to, co říkal. Důležitou součástí potvrzení toho, kým Ježíš je, byly jeho činy: přeměna vody ve víno; nasycení zástupů několika bochníky chleba; uzdravení syna králova služebníka; uzdra-

vení muže u rybníka Bethesda; vrácení zraku slepému od narození; vzkříšení Lazara z mrtvých. Svědectví o Ježíši vydávají v Evangeliu Jana různí lidé: Židé i pohané, bohatí i chudí, muži i ženy, vládcí i obyčejní lidé, vzdělaní i nevzdělaní.

Jan poukazuje dokonce i na svědectví samotného Otce a na důkazy z Písma. To vše – události, lidé, Otec a Písmo – vydává svědectví o Ježíšově totožnosti.

Osnova lekce

Tento týden začíná působivým svědectvím Jana Křtitele o Ježíši a o tom, kým je. Na scéně přicházejí i další svědci: Ondřej a Šimon Petr, Filip a Natanael a nakonec nečekaný svědek, farizeus Nikodém. A další svědek zůstává ve stínu (ten další učedník s Ondřejem v J 1,35.40), sám apoštol Jan.

- ▶ J 1,19–34: Svědectví Jana Křtitele (neděle, pondělí)
- ▶ J 1,35–39: Svědectví Ondřeje a Šimona Petra (úterý)
- ▶ J 1,43–46: Svědectví Filipa a Natanaela (středa)
- ▶ J 3,1–21: Svědectví Nikodéma (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

SVĚDECTVÍ JANA KŘTITELE

¹⁹Toto je svědectví Janovo, když k němu Židé z Jeruzaléma poslali kněze a levity, aby se ho otázali: „Kdo jsi?“ ²⁰Nic nepopřel a otevřeně vyznal: „Já nejsem Mesiáš.“ ²¹Znovu se ho zeptali: „Jak to tedy je? Jsi Eliáš?“ Řekl: „Nejsem.“ „Jsi ten Prorok?“ Odpověděl: „Ne.“ ²²Řekli mu tedy: „Kdo jsi? Ať můžeme přinést odpověď těm, kdo nás poslali. Za koho se sám pokládáš?“ ²³Řekl: „Jsem hlas volajícího na poušti: Urovňte cestu Páně – jak řekl prorok Izaiáš.“ (J 1,19–23)

Osobní studium

Jak ukazuje lekce z minulého týdne, evangelium podle Jana začíná Ježíšem Kristem, Slovem věčně existujícím ještě před stvořením. Ale ve stejném prologu vystupuje i Jan Křtitel jako Ježíšův svědek. Někteří Židé v Ježíšově době očekávali příchod dokonce dvou mesiášů – jednoho kněžského a druhého královského. Evangelista jasně ukazuje, že Jan Křtitel si nenárokoval, že by byl jedním z těchto mesiášů. Naopak, Jan Křtitel vydával svědectví o jediném pravém Mesiáši.

Jak Jan Křtitel podle úvodních versů vysvětlil svou službu a poslání (J 1,19–23)?

Náboženští vůdcové poslali kněze a levity, aby se Jana zeptali, kdo je. Vzhledem k vysokým mesiášským očekáváním v Judeji bylo důležité, aby Jan Křtitel objasnil svůj vztah k těmto očekáváním. Nebyl Světlem, ale byl

poslán od Boha, aby vydal svědectví o Světle a připravil lidi na příchod Mesiáše (J 1,6–8). Proto jim odpověděl tak jasně, jak se jen dalo: „Já nejsem Mesiáš“ (J 1,20).

Kromě toho, Jan sice křtil vodou, ale Kristus bude křtít Duchem (J 1,26.33). Jan nebyl hoděn rozvázat řemínek u Ježíšovy obuvi (J 1,27). Kristus měl ve všem přednost před Janem, protože existoval dříve než Jan (J 1,30). Ježíš byl Boží Syn a Jan na něho pouze ukazoval a vydával o něm svědectví (J 1,34).

Jak Jan vykládá text Iz 40,1–5 (viz J 1,23)?

V dobách hrbolatých a z kamení postavených cest šli někdy před královským průvodem služebníci, jejichž úkolem bylo opravovat různé výmoly, a dokonce i ostré zatáčky, aby bylo královo cestování co nejpohodlnější. Aby se naplnilo proroctví, přišel Jan, který připravoval srdce lidí na příchod skutečného Mesiáše.

Aplikace

Jakým způsobem bychom jako adventisté sedmého dne měli vykonávat službu, kterou dělal Jan Křtitel? V čem je naše služba podobná službě Jana Křtitele?

BERÁNEK BOŽÍ

²⁹Druhého dne spatřil Jan Ježíše, jak jde k němu, a řekl: „Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa. ³⁰To je ten, o němž jsem řekl: Za mnou přichází někdo větší, neboť byl dříve než já. ³¹Já jsem nevěděl, kdo to je, ale přišel jsem křtít vodou proto, aby ho poznal Izrael.“ ³²Jan vydal svědectví: „Spatřil jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm.“ ³³A já jsem stále nevěděl, kdo to je, ale ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: „Na koho spatříš sestupovat Ducha a zůstat na něm, to je ten, který křtí Duchem svatým.“ ³⁴Já jsem to viděl a dosvědčuji, že toto je Syn Boží.“ (J 1,29–34)

Osobní studium

Židovský národ toužil po Mesiáši, který by je vysvobodil zpod římské nadvlády. Cílem Evangelia podle Jana bylo změnit jejich chápání Mesiáše, aby mohli v Ježíši rozpoznat naplnění proroctví o přicházejícím Králi. Mesiáš neměl být pozemským vládcem. Přišel, aby naplnil všechna starozákonní zaslíbení o něm. Týkala se jeho sebeobětování ve prospěch světa a obnovení vztahu mezi Bohem a jeho lidem.

Přečti si text J 1,29–37. Co říká Jan Křtitel o Ježíši? Jaký obraz používá k jeho zobrazení a proč je tak důležitý pro pochopení toho, kdo Ježíš byl a jaké bylo jeho poslání?

Výrok Jana Křtitele o Ježíši jako o Beránku Božím podporuje cíl Janova evangelia, kterým je přinést nové pochopení díla a povahy Mesiáše. Ježíš se měl stát naplněním

zslíbení obětního systému. Ten odkazoval na zaslíbení o Vykupiteli, které poprvé zaznělo v Gn 3,15.

„Při křtu označil Jan Ježíše za Beránka Božího, a tím vrhl na Mesiášovo dílo nové světlo. Prorok měl na paměti Izajášova slova: ‚Byl... jako beránek vedený na porážku‘ (Iz 53,7).“ (DA 136; TV 82)

Jak nám tyto verše pomáhají pochopit úlohu Ježíše jako „Beránka Božího“?

Mk 10,45

Ř 5,6

1Pt 2,24

I když Jan Křtitel potřeboval hlouběji pochopit povahu Ježíšovy služby, od začátku si byl jistý, že Ježíš je zaslíbený Mesiáš, který přišel, aby se naplnila proroctví.

Aplikace

Uvažuj o titulu, kterým Jan Křtitel označil Ježíše jako „Božího Beránka“. Jaké myšlenky ti tento obraz evokuje? Jak to souvisí se starozákonním obětním systémem? Jak toto propojení ukazuje na velkou cenu našeho spasení?

DVA JANOVI UČEDNÍCI

³⁵Druhého dne tam byl opět Jan s dvěma ze svých učedníků. ³⁶Spatřil Ježíše, jak jde okolo, a řekl: „Hle, beránek Boží.“ ³⁷Ti dva učedníci slyšeli, co řekl, a šli za Ježíšem. ³⁸Když se Ježíš obrátil a uviděl, že jdou za ním, otázal se jich: „Co chcete?“ Řekli mu: „Rabbi (což přeloženo znamená: Mistrě), kde bydlíš?“ ³⁹Odpověděl jim: „Pojďte a uvidíte!“ Šli tedy, viděli, kde bydlí, a zůstali ten den u něho. Bylo kolem čtyř hodin odpoledne. (J 1,35–39)

Osobní studium

Když Ježíš procházel kolem, stáli u něj dva učedníci Jana Křtitele. Jan prohlásil: „Hle, beránek Boží“ (J 1,36). Učedníci poslouchali Janovo poselství o Kristu, který naplní starozákonní proroctví o příchodu Mesiáše. Učedníci odešli od Jana, aby následovali Ježíše. Poznali totiž, že Ježíš je větší než Jan Křtitel a že je naplněním Janova poselství.

Co udělali podle úvodního textu (J 1,35–39) zmínění dva učedníci, když slyšeli Janovo svědectví o Ježíši?

Tito dva učedníci toužili být s Ježíšem a strávili s ním den. Kdoví, jaké úžasné věci se tehdy naučili a co všechno s ním zažili!

Muselo to být opravdu úžasné, protože se zanedlouho zatoužili podělit o svou zkušenost s ostatními. Ondřej, jeden ze dvou učedníků, vyhledal svého bratra Šimona a řekl: „Nalezli jsme Mesiáše (což je v překladu: Kristus)“ (J 1,41). Když Ondřej přivedl

svého bratra k Ježíši, Ježíš hned ukázal, že ho zná, a řekl mu: „Ty jsi Šimon, syn Janův; budeš se jmenovat Kéfas (což se překládá: Petr)“ (J 1,42). Ježíš věděl o Petrovi a rozuměl mu. Skutečnost, že Ježíš zná člověka a jeho myšlenky, je důležitým motivem evangelia podle Jana. (Viz například J 2,24.25.)

„Kdyby měli Jan a Ondřej tak malou víru jako kněží a přední muži Izraele, nebyli by se stali Ježíšovými žáky. Byli by za ním přišli kritizovat a odsuzovat jeho výroky. Mnozí lidé se tímto způsobem připravují o nejcennější příležitosti ve svém životě. První dva učedníci však uposlechli výzvu Ducha svatého, kterou slyšeli v kázání Jana Křtitele. Rozpoznali hlas nebeského Učitele. V Ježíšových slovech našli sílu, pravdu a krásu. Ukázala jim učení starozákonních spisů v novém světle.“ (DA 139; TV 84)

Jan ve svém evangeliu objasňuje kdo Ježíš je, aby se dobrá zpráva o něm mohla rozšířit do celého světa.

Aplikace

Jak změnil Kristus a tvoje víra v něj tvůj život? Jaké další změny bys ještě chtěl prožít?

FILIP A NATANAEL

⁴⁷Ježíš spatřil Natanaela, jak k němu přichází, a řekl o něm: „Hle, pravý Izraelec, v němž není lsti.“⁴⁸Řekl mu Natanael: „Odkud mě znáš?“ Ježíš mu odpověděl: „Dříve než tě Filip zavola, viděl jsem tě pod fíkem.“⁴⁹„Mistré,“ řekl mu Natanael, „ty jsi Syn Boží, ty jsi král Izraele.“⁵⁰Ježíš mu odpověděl: „Ty věříš proto, že jsem ti řekl: ‚Viděl jsem tě pod fíkem‘? Uvidíš věci daleko větší.“⁵¹A dodal: „Amen, amen, pravím vám, uzříte nebesa otevřená a anděly Boží vystupovat a sestupovat na Syna člověka.“ (J 1,47–51)

Osobní studium

Přečti si text J 1,43–46. Co se na základě Filipova jednání dozvídáme o jeho víře v Ježíše?

Stejně jako Ondřej a Petr, i Filip byl z Betsaidy. Našel svého přítele Natanaela a řekl mu o Ježíši. Jan Křtitel nazval Ježíše „Beránkem Božím“. Ondřej řekl Petrovi, že našel „Mesiáše“. A Filip označuje Ježíše za toho, o němž psali Mojžíš a proroci, a přidává informaci, že je synem Josefa z Nazareta. Jeho zmínka o Nazaretu vyvolá u Natanaela ostrou reakci.

Zdá se, že Natanael měl vůči městečku Nazaret značné předsudky. Král by určitě nepocházel z takového odlehlého a nevýznamného města. Předsudky snadno zaslepí naše oči tak, že nevidíme skutečnou hodnotu člověka. Zdá se, že Filip znal Natanaela opravdu dobře. Chápal, že nepomůže Natanaelovi vyrovnat se s předsudky nějakou vznešenou filozofickou nebo teologickou argumentací, ale spíše pozváním, aby osobně poznal pravdu. Proto mu řekl:

„Pojď a přesvědč se“ (J 1,46). A přesně to Natanael udělal. Šel a viděl.

Jak Ježíš přesvědčil Natanaela o tom, kým je? Jaká byla Natanaelova odpověď (J 1,47–51)?

To, co se odehrálo mezi verši 46 a 47, je klíčovým detailem Natanaelovy reakce na Filipovo pozvání. Vstal a šel se přesvědčit na vlastní oči. Jeho přátelství s Filipem bylo silnější než předsudky a tento postoj změnil jeho život.

Ježíš se o Natanaelovi vyjadřuje velmi pozitivně. Nazývá ho pravým Izraelem, „v němž není lsti“ (J 1,47). Jeho výrok je v protikladu s tím, co řekl o Ježíši Natanael (J 1,46). Ten nyní reaguje velmi překvapeně, protože se s Ježíšem do té doby nesetkal.

Ježíš mluví o tom, že ho viděl pod fíkovníkem, a tato zmínka Natanaela přesvědčila. Ježíš díky nadpřirozenému vnímání viděl Natanaela modlit se a hledat pravdu. (Viz DA 140.141; TV 84.85.) Natanael pak s úctou vyzná Ježíši: „ty jsi Syn Boží, ty jsi král Izraele“. Všimněme si, jak zdánlivě bezvýznamné zjevení vede k velkolepému vyznání víry.

Aplikace

Proč je důležité dávat si pozor na předsudky vůči druhým? Jak správně rozlišit mezi předsudky a opatrností?

NIKODÉMOVO SVĚDECTVÍ

¹Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, člen židovské rady. ²Ten přišel k Ježíši v noci a řekl mu: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním.“ [...] ⁸„Vít vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“ ⁹Nikodém se ho otázel: „Jak se to může stát?“ ¹⁰Ježíš mu řekl: „Ty jsi učitel Izraele, a tohle nevíš?“ ¹¹Amen, amen, pravím tobě, že mluvíme o tom, co známe, a svědčíme o tom, co jsme viděli, ale vy naše svědectví nepřijímáte.“ (J 3,1.2.8-11)

Osobní studium

Přečti si text J 3,1-21. Jak Nikodémovo svědectví podporuje téma Evangelia podle Jana?

Nikodém byl v Izraeli uznávaným učitelem a bohatým členem velerady. Jeho svědectví hraje v Evangeliu podle Jana důležitou roli. Vede k tomu několik důvodů. Nikodém pokládal Ježíše za „mistra“ a poukazoval na znamení, která Ježíš dělal jako důkaz svého božského poslání. Proto ještě předtím, než si to Nikodém naplno uvědomil, podával důkazy na podporu Ježíšova mesiášství.

Nikodém považoval Ježíšova znamení za důkaz jeho božského povolání. Nevnímal je však zprvu tak, že poukazují na Ježíše jako na naplnění starozákonních proroctví o Mesiáši. Takže Nikodém přišel za Ježíšem s určitými pochybnostmi o tom, zda je opravdu Kristem.

Co řekl Ježíš Nikodémovi, aby ukázal, že vidí přímo do jeho nitra (J 3,3-21)?

Ježíš zná srdce každého člověka. Jeho odpověď Nikodémovi se může zdát zvláštní, ale Ježíš šel přímo k problému. Přestože Židé věřili, že pohané se musí obrátit, mnozí nechápali, že i oni, členové vyvoleného národa, potřebují prožít zkušenost obrácení. Nikdo se nenarodil spasený, bez ohledu na jeho národnost nebo církev, ve které byl vychován.

Není pochyb o tom, že úžasně dědictví Židů, sahající až k Abrahamovi, jim nabízel mnoho důležitých výhod (viz Ř 3,1.2). To ovšem samo o sobě nestačilo. Ježíš řekl Nikodémovi něco, co bylo nepředstavitelné. On, učitel a přední muž mezi Židy, se musí narodit znovu!

Ježíš pak konfrontoval Nikodéma s jeho vlastní duchovní nevědomostí: „Ty jsi učitel Izraele, a tohle nevíš?“ (J 3,10). Jak jsi to ty, vznešený učitel, mohl nevědět? Pokárání muselo být pro Nikodéma ohromující.

Ano, Nikodém měl na začátku mnohé otázky a pochybnosti. Později se však postavil na Ježíšovu stranu spolu s jeho následovníky (viz J 19,39).

Aplikace

Co znamená být „znovuzrozený“ a proč na to Ježíš kladl tak velký důraz?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 17. kapitolu „Nikodém“ (DA 167–177; TV 103–108) z knihy *Touha věků*.

Nikodém „začal zkoumat Písmo jinak – ne proto, aby o něm mohl učeně hovořit, ale proto, aby mohl duchovně žít. Nechal se vést Duchem svatým a začal chápat nebeské království. [...] Vírou přijímáme Boží milost, ale víra není naším Spasitelem. Sama o sobě nic neznamená. Je jen rukou, jíž se chytáme Krista, když si přivlastňujeme jeho zásluhy – jediný lék proti hříchu. [...] Pokání i odpuštění přichází od Krista.

Jak tedy můžeme být spaseni? ‚Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak byl vyvýšen Syn člověka a každý, kdo byl podveden a uštknut hadem, na něho může hledět a žít. ‚Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa.‘ (J 1,29) Světlo kříže zjevuje Boží lásku. Ta nás přitahuje k Bohu. Pokud se jí nevzpíráme, dovede nás ke kříži a my s lítostí v srdci vyznáme hříchy, které ukřížovaly našeho Spasitele. Boží Duch v nás pak skrze víru probudí nový život. Své touhy a myšlenky budeme podřizovat Kristově vůli. Dostaneme nové srdce a novou mysl podle Ježíšova obrazu, neboť on v nás probouzí ochotu cele se mu podřídit. Pak budeme mít Boží zákon zapsaný ve své mysli a ve svém srdci a spolu s Kristem budeme moci říct: ‚Plnit, Bože můj, tvou vůli je mým přáním, tvůj zákon mám ve svém nitru‘ (Ž 40,9).“ (DA 175.176; TV 107.108)

Otázky k rozhovoru

1. Jan Křtitel přišel připravit cestu Ježíši. Jak úspěšná byla (z lidského hlediska) jeho služba? Když budete přemýšlet o své odpovědi, položte si také důležitou otázku: Jak definovat „úspěch“ v duchovních věcech?
2. Jan Křtitel později vyjádřil určité pochybnosti (Mt 11,2.3; L 7,19). Co vyvolalo jeho otázky? Co se z nich můžeme naučit o tom, jak můžeme být pevní ve víře?
3. Jak se mohlo stát, že někdo jako Nikodém – vedoucí představitel té správné církve, někdo, kdo měl určitě mnoho znalostí –, mohl být stále tak duchovně nevědomý v tom, na čem skutečně záleží? Jaké poučení si můžeme vzít z jeho situace?